

УМОВЫ ПАПІСКІ: На 1 м-ц 90 м.; на 3 м-цы—2 р. 60 м.; на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—9 р. 75 м.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: За радок нонпарелі (пасля тэсту)—50 кап. Іншагародні—1 р. Пасярод тэсту ў два разы даражэй.

ЗВЯЗДА

Орган Цэнтральн. Камітэту камуністычнае партыі (большавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора Аўторак, 24 ліпеня 1923 г. № 163 (2976) Кошт асобнага нумару ўсгоды 5 кап.

Даклад тав. БУХАРЫНА на VI кангрэсе Камітэру на 2 стар.

Да асенняй сяўбы

Да асенняй пасеўнай кампаніі ўжо засталася вельмі мала часу. Кампанія-ж па асенняй сяўбе мае надзвычайна вялікае значэнне ў звязку з тым, што рост вытворчасці зернавых культур, іх таварны лішак значна адстае ад попыту насельніцтва на хлеб.

Паводле плану Народнага Камісарыяту Земляробства, пасеўны азімы влія ў гэтым годзе мяркуюцца павялічыць да 1249,9 тыс. дзесяцін, што ў параўнанні з мінулым годам дае павялічэнне на 1,5 проц. Такое пашырэнне пасеўнай плошчы будзе праведзена за кошт удзянення ў сельска-гаспадарчы зварот бросавых зямель, раскарчовак і меліяраваных плошчаў.

Аднак, для паспяховага павялічэння ўраджаю і збору зернавых культур аднаго пашырэння плошчы яшчэ мала. Трэба дамагацца таго, каб такіх важнейшых мерапрыемстваў, як больш рацыянальнае аврацоўка глебы пры выкарыстанні новых, аднаведных сельскагаспадарчых прылад, дадатковае і больш пашыранае ўжыванне штучных угнаенняў, засевы ачышчальным і гатунковым насеннем не засталіся толькі добрымі пажаданнямі, а былі-б ажыццёўлены ў ударным парадку. Трэба зараз-жа асабліва выразна падкрэсліць, што ўсе мерапрыемствы, якія намечаюцца да правядзення пад час асенняй пасеўнай кампаніі, павінны праводзіцца ў цеснай сувязі з задачамі далейшага ўмацавання і развіцця аграмадска-нага сектара і абслугоўвання бядняцкіх і сярэдніх гаспадарак.

Гэта асноўная дырэктыва ў справе рэарганізацыі сельскае гаспадаркі можа быць выканана толькі ў тым выпадку, калі бядняцкія і сярэднія гаспадаркі, роўным чынам, як і калектыўныя гаспадаркі, будуць забяспечаны насеннем, калі ім будзе зроблена шырокая дапамога ў выглядзе і калі пры гэтым будзе зьвернута належная ўвага на арганізацыю грамадскіх заваўванняў.

Да 25-годзьдзя II-га зьезду РС-ДРП

Як мышы ката хавалі

Пасля II-га зьезду партыі, на якім Ленін і яго прыхільнікі былі пераможцамі ў опрэччах з будучымі меншавікамі, сытуацыя змянілася. Цэнтральныя органы партыі, у тым ліку і газета „Іскра“, перапаўнулі на свой бок Плеханава.

Адлюстраваннем унутрыпартыйнай барацьбы за перыяд паміж II-м і III-м зьездамі партыі і зьяўляецца карыкатура т. Лепашынонага „Як мышы ката хавалі“, намалёваная ім у 1904 г. Яна падзяляецца на тры часткі.

I. На першым малюнку намалёван падвешаны за лапу „нот“—Ленін; у ванонца выгледвае «пацук»—Плеханаў (паміж «зрадніцкімі дзьверцамі»: «пратокалімі зьезду» і «пратокалімі заграначнай Лігі», гэтымі літаратурнымі сьведкамі праходу Плеханава ад большавікоў да меншавікоў); на перакладзіне бойныя мышы—Мартаў і Анозьрод, якія адзіраюць лапу ната ад перакладзіны, і маладая мышына—Троцкі; на хаваць ката скача бісая мыш—В. Засуліч; вострымі зубамі трымае кончык кашачага хваста—Дан, а Патрэсаў храбра дакранаецца да лапы «мёртвага» ката. З боку на бочцы Іна Сьмідовіч.

Усюды ў мышыным падпольлі отаць пустыя бочкі з-пад дыялентыні з надпісам „асьцерагайцеся надробні“ (навін на сьмешную прэтэнзію Плеханава лічыць маркоўніцы дыялентычны мэтад мысьленьня сваёй манопольнай уласнасьцю).

пругі, бароны і г. д. Аднак, для саўгасаў і калгасаў зьяўляецца выключна неабходным завод 10 трактараў, як мінімальнае запатрабаваньне, тым больш, што планавая зьяўка Беларусі на трактары ў 1927-28 г. выканана толькі на

Дзе будуць шукаць Амундсэна

ОСЛО, 21. Камандуючы нарвэжскім флётам наведваў, што пошукі самалёту „Латам“ з Амундсэнам, Гільбо і Дытрыхсэнам будуць рабіцца галоўным чынам паміж Шпіцбэргенам і Грэнляндам. Тут мяркуюць, што „Латам“ быў аднесен у гэтым напрамку.

РБМ, 21. Авіяцтва Стэфані наведваў: „Міланскі камітэт, які арганізаваў італьянскую экспэдыцыю дапамогі экспэду „Італі“, настанавіў узнагародзіць асобнымі залатымі медалямі экспэдыцыю італьянскія і чужаземныя самалётчы, што бралі ўдзел у пошуках“.

„МАЛЫГІН“ ВЫШАЎ У АРХАНГЕЛЬСК

ЛЕДАКОЛ „МАЛЫГІН“, 21. Сёння ратэаю ледокола „Малыгін“ пакінуў Інды і накіраваўся ў Архангельск.

МАСКВА, 22. 22-га ліпеня камітэт дапамогі „Італі“ атрымаў ад праф. Самойлова данясенне аб яго спатканні з Нобіле.

— З прычыны гучага просьбы Нобіле наведваць яго, бо паламаная нага не дае магчымасці выходзіць з каюты,—наведваў праф. Самойловіч,—накіраваўся ў суправаджэнні Вільеры на „Чыта ды-Мілаа“. Нобіле ў прызначаным стане, нервова расстроены. Ён просіць дазвол узняць удзел у далейшых працах „Красіна“. Я наведваў, што мае дазвол узняць яго на борні.

На „Чыта ды-Мілаа“ было дана сьведаньне ў юнар „Красіна“. Прамоўня было. Нобіле ўдзелу на браў. Чужоўскі застаецца ў Кітэбэі.

22-га ліпеня камітэт дапамогі „Італі“ аддаў загад „Красіну“ ісці для рамонту ў Бэрні.

ЛЕДАКОЛ „КРАСІН“, 21. Летнік Чужоўскі наведваў у вутарцы са спецыяльным карэспандытам ТАСС наступныя надрабязнасці і сваёй палёту, у часе якога ён знайшоў групу Малымірэна, Цяні і Марыяно:

„Мае падарожнікі пацярпелі, што ім, таксама як і мне, пакавалася, што на льядзе знаходзіліся два чалавекі, з якіх адзін махаў анучаю, а ў некалькіх мэтрах ад іх была трэцяя фігура ў вымярэнне вайкіна „А“.

Знайшоўшы групу, я пабегу машыну „Красіну“. Далі мя, наводле падліку зробленага намі палёту, паветны былі знаходзіцца на адлегласці каля адной мілі ад „Красіна“, тудам стаў наступны густым, што нам не ўдалося знайсці ледокол і аэрадром. Я спускаўся на лёд, які здаваўся мне падобным усяляккіх няроўнасцяў. Адзін, у канцы прабегу самалёт накінуўся на ледзяны парок, накрыты зьверху роўным пластом сьнегу. Часткі самалёту былі ўшкоджаны іменна гэтым парозам, пры чым ушкоджанымі зьявіліся толькі срубкі бакавых жатораў і некаторыя іншыя частак.

ЛЕНДАВ, 20. Штогоднік незалежнай рабочай партыі „Нью Лідэр“ камітэту выратаваўчых работніках экспэдыцыі „Красіна“ шіш: Амелі

Дэманстрацыя маскоўскага пралетарыяту

20-га ліпеня маскоўскі пралетарыят грандыёзнай дэманстрацыяй вітаў 6-ты кангрэс Камітэру. Лік дэманстрантаў дайшоў да 50 тыс. чалавек.

Дыплёматычныя зносіны паміж Кітаем і Японіяй спынены

Кітай абвясціў няроўнапраўны дагавор з Японіяй ануляваным японскі ультыматум Кітаю

Нота нанкінскага ўраду Японіі

ШАНХАЙ, 21. Японскаму коноулу ў Нанкіне была учора ўручана нота. У гэтай ноте нанкінскі ўрад заяўляе, што кітайска-японскі дагавор, заключаны ў 1896 г., лічыцца няіснуючым з прычыны канца тэрміну.

У гэтай-жа ноте нанкінскі ўрад наведваў японскі ўрад, што прававое становішча японскіх грамадзян у Кітаі да заключэння новага дагавору акрэсьліваецца нядаўна апублікаванымі нанкінскімі ўрадам часовымі правіламі. Японскі коносул адмовіўся прыняць ноту па тэй прычыне, што японскі ўрад на можа згадзіцца з гэ зьместам.

Адказ Японіі на ноту Нанкіна

ШАНХАЙ, 22. Як наведваў агенцтва „Ніпон Дэм“ у Шанхаі Яда сьняў прадстаўніком кітайскага друку, што ён на маю намеру сустрэцца з міністрам замежных спраў нанкінскага ўраду Вал Чжа-

Нота нанкінскага ўраду Японіі

скаму ўраду,—таму японскі ўрад лічыць ноту нанкінскага ўраду незаконнай.

2. Нота нанкінскага ўраду наўна Ігнаруе міжнародныя звычкі і давер'е, таму японскі ўрад баіцца, што яна пашкодзіць міжнароднаму становішчу нанкінскага ўраду.

3. З прычыны таго, што японскі ўрад разумее і опачувае імяніню Кітаю, якое мае на мэце палітычны ўнутранага і міжнароднага отановішча краіны, ён паранейшаму згаджаецца з прапановаю кітайскага ўраду весці перагаворы аб пераглядзе дагавору.

4. Аднак, налі нанкінскі ўрад, ня глядзячы на міжнародныя звычкі, ня зьменіць сваёй пазыцыі і будзе дамагацца парушэння артыкула дагавору, які не прадугледжвае ануляваньня яго, і застасуе часовыя правілы ў адносінах да японскіх грамадзян у Кітаі, японскі ўрад прымушаны будзе прыняць адпаведныя меры для аховы сваёй правоў, інтарэсаў і становішча ў Кітаі.

ШАНХАЙ, 22. Як наведваў пекінскі карэспандэнт агенцтва „Ніпон Дэм“

пекінскі карэспандэнт агенцтва „Ніпон Дэм“ по“, пэсхавнік Японіі ў Кітаі Ешыава і іншыя члены японскай місіі спынілі ўсялякую афіцыйную сувязь з кітайскай уладай. „Такім чынам,—вазначэе агенцтва,—дыплёматычныя зносіны паміж Кітаем і Японіяй часова спынены“.

Паводле вестак агенцтва Рэйтэр, усе падлітчыны коды зьвярнулі асабліваю ўвагу на адсутнасць Ешыава на прыёме членаў у дыплёматычным корпусе і іншых выдатных чужаземцаў, наладжаным учора ў Пекіне жонкаю Чан Кай-шы.

Мундэну Японія прапанавала не падпарадкавацца Нанкіну

ШАНХАЙ, 22. Японскі генэралны коносул у Шанхаі Яда сьняў прадстаўніком кітайскага друку, што ён на маю намеру сустрэцца з міністрам замежных спраў нанкінскага ўраду Вал Чжа-

Для забеспячэння насеннем усяго кліну, треба максымальна выкарыстаць мясцовы насенны матэрыял. Выходзячы, аднак, з перспектывы магчымага звыжэння ўраджаю ў гэтым годзе, у выніку няспрыяючых метэаралёгічных умоў веснавага перыяду (вымачка, халоднае надвор'е з вясны і г. д.) і ўлічваючы неабходнасць забеспячэння насельніцтва палешаньня насенным матэрыялам, галоўным чынам на лініі забеспячэння запатрабаваньняў калгасаў і бядняцкіх гаспадарак, плянам Наркамзему намачаецца ўтварэньне насеннага фонду ў разьмерах 48.000 цэнтнераў. З гэтага ліку на запасы савецкіх гаспадарак Белсельтрасу выпадае 25.000 ц., а рэшту намечана завезці з іншых раёнаў Саюзу. Для выканання гэтага пляну неабходна, каб збор ураджаю авіных сёлета прайшоў без усялякіх затрыманьняў і каб сваячасова было праведзена адпаведныя органы разьмеркаваньне насення па асобных раёнах. На менш важная задача стаіць і перад справай насельніцтва арганізацыі машыназабеспячэння.

Паводле пляну Белсельбанку на набывцьце машын і сельска-гаспадарчых прыладаў для савецкіх гаспадарак, калгасаў і бядняцка-серадняцкіх гаспадарак павінен быць выдзелен крэдыт у разьмеры 530.000 руб., а фактычна-ж Белсельбанк выдзеліў толькі 125.000 руб., рэшта-ж пакрываецца за рахунак акруговых таварыстваў сельска-гаспадарчага крэдыту.

Асабліва ўвага павінна быць зьвернута на забеспячэньне насельніцтва прасьцейшымі відамі сельска-гаспадарчых машын, як

вай зьліва Беларусь на зэрна ў 1927-28 г. выканана толькі на 54,6 проц. Акрамя таго мясцовыя савецкія органы і кааперацыйныя арганізацыі павінны зараз - жа прыступіць да арганізацыі рамонтных майстэрняў, да забеспячэння іх запаснымі часткамі машын з тым, каб бесперабойна можна было праводзіць рамонт рабочага сельска-гаспадарчага інвентару.

У мэтах паліпшэньня глыбы ўзводца да надыходзячай асенняй пасеўнай кампаніі 5.800 тон суперфасфату і 2.200 тон фасфарытнае мукі. Свачасовае разьмеркаваньне штучнага ўгнаеньня на мясцох, акуратная дастаўка яго спажывцом - задача першазагавой важнасці.

Ва ўмовах Беларусі вялікую ролю ў сельскай гаспадарцы адыгрываюць сады. У гэтым годзе восенню першы раз будуць разьмеркаваны саджанцы, выплываныя дзяржаўнымі пладовымі гадавальнікам у колькасці 250.000 штук яблынь і груш. Лічачы ў сярэднім па 150 штук на 1 гектар, гэтай колькасцю саджанцаў можна засадзіць 1.666 гектараў новага саду, што наогул павялічыць садовую плошчу ў нас на 7,7 проц.

Надаючы вялікае значэньне разьвіцьцю садоўніцтва, як адной з найбольш каштоўных і інтэнсіўных галін земляробства, треба, пашыраючы і правільна арганізоўваючы гэту справу, прыняць захады да арганізацыі групавых пладовых насаджэньняў, закладаючы, такім чынам, аснову аграмаджанага садоўніцтва ў сям'яных гаспадарках.

Веснавая пасеўная кампанія ў гэтым годзе прайшла пры агульнай увазе ўсіх арганізацый і шырокім удзеле савецкай грамадзкасці. Яшчэ ў большай меры треба дабіцца гэтага і ў асеннюю пасеўную кампанію.

Пралетарскія палітвязьні пакуюць у турме

БЭРЛІН, 20. Па амністыі вызвалена ў Нямеччыне ня больш 500 чалавек. З іх толькі 150 засуджаных і адбывалі кару. Амніставаных пралетарскіх зьявоненых усяго толькі 90 чал.

БЭРЛІН, 20. Пасля вызваленьня Макса Гельца і раду іншых пралетарскіх зьявоненых, у турмах яшчэ знаходзяцца наступныя пралетарскія палітзьявоненыя: Мюлер, засуджаны да 15 год зьявоненьня ў катаржнай турме за зьбойства паліцэйскага чыноўніка, Марціс, засуджаны па гэтак званай справе «нямецкай ЧК», Геккер, прыгавораны да 13 год зьявоненьня ў катаржнай турме, тэрмін кары якому скарачаны да 6 в пал. год, з якіх ён павінен правесці яшчэ ў турме 5 год, Тэмэ, засуджаны на 10 год катаржнай турмы, павінен правесці ў турме яшчэ тры гады. Акрамя таго ў турмах знаходзяцца яшчэ Штэгмайер, Грос, Кэркаў і інш.

Палітчыныя зьявоненыя Мьльгорн і Бургарт да гэтага часу ня вызвалены з Зоненбургскай турмы, ня гледзячы на тое, што амністыя на іх распаўсюджваецца.

Пры вызваленьні першай групы амніставаных в Зоненбургскай турмы адміністрацыя ўжо выдала Мельгорну і Бургарту грамадзянскую вопратку і толькі ў момант вызваленьня рэшт паведаміла іх рэагоўна, што яны павінны заставацца ў турме.

БЕЛЬГІЯ, 19. У часе сустрэчы ў Кельне групы амніставаных пралетарскіх палітчыных зьявоненых, паліцыя абкружыла вакзал і не дапусьціла туды дэманстрантаў. Пры спробе дэманстрантаў прарваць ацяпленне, паліцыя ўжыла кулямёва палкі. Шмат дэманстрантаў паранена.

Галадоўка зьявоненых у Брандэнбургу

БЭРЛІН, 18. Галадоўка зьявоненых у катаржнай турме ў Брандэнбургу працягваецца далей. Галадае 210 зьявоненых. Зьявоненыя дамагаюцца распаўсюджаньня амністыі на тыя зьзначыныя, якія былі зроблены па сацыяльных прычынах.

кампіючы сыратаваўцай работні выкладчыкі «Красіна» піша: «Амэцкі друк доўгі час утойваў прозьвішчы і нацыянальнасьці сыратаваўцаў, якія дасялі поспехаў там, дзе іншыя нацыі пацярпелі няўдачы і дзе Амлія не адажылася нават узяцца за справу. Усё ж «Красіну» удалося разьбіць многа лёду, які лічы «разьлічае Амлію з СССР».

II. Другі малюнак паказвае оргію шумнага піраваньня мышэй над «трупам» кята. Плеханаў і Троцкі азначаюць ад радасьці пад дуку Дана. Мартаў чытае надгробнае слова, а Патрэзаў паднімае кубак. Але радасьці і вясельлю хутка надыходзіць канец.

Па Савецкім Саюзе

Пастанова Савету Народных Камісараў СССР аб кантрактацыі пасеваў зэрнавых культур у восеннюю пасеўную кампанію

МАСКВА, 22. У мэтах арганізацыі збыту зэрнавай прадукцыі, — гаворыцца ў пастанове, якая-б дапамагла сялянству ў далейшым палешчыць ўсю сельскую гаспадарку, пашырыць плошчу пасеваў пад азімнімі зэрнавымі культурамі і ўзьяць ураджаі насць, Савет Народных Камісараў СССР пастанаўляе:

Прызнаць неабходным у часе азімай кампаніі 1928 г. правесці кантрактацыю пасеваў чыстасортнага і радавога зэрна на плошчы ў 5 мільёнаў гектараў (у тым ліку 400.000 гектараў чыстасортных пасеваў) з такім разьмеркаваньнем: па РСФСР—3.600 тыс. гектараў, УССР—1.260 тыс. гектараў, Сярэдняя Азія—100 тысяч, БССР—25 тысяч, Закаўкаскіх СССР—25.000.

Уся кантрактацыя радавога зэрна праводзіцца выключна праз сыстэму с.-г. кааперацыі, з рэалізацыяй ўсяго зэрна, якое атрымаецца па кантрактацыі паводле пляну Наркамгандлю СССР. Пры кантрактацыі вытворца выдаецца авансы на 6 проц. гадавых. Разьмер аванса не павінен перавышаць у сярэднім 8 руб. на гектар. Пры кантрактацыі пасеву павінна быць абумоўлена здача вытворцамі ўвосень 1929 г. гаварных лішкаў в закантрактаваных плошчах на суму ня менш 200 проц., выданных пры кантрактацыі авансаў.

Для фінансаваньня кантрактацыі ў адпаведнасьці з гэтай пастановаю асыгнаваць в адзінага дзяржаўнага бюджэту СССР на 28-29 год 30 мільёнаў рублёў і выдаць гэту суму ў першым квартале бюджэтнага году.

М. Горкі ў Баку

БАКУ, 21. Сьвіня М. Горкі аглядаў нафтавыя промыслы, а потым праехаў у фабрычна-заводзкі раён. Увечары адбыўся ўрачысты пленум Бакинскага са-

Перадача 20 самалётаў Чырвонай арміі

МАСКВА. У нядзелью, 22 ліпеня, на цэнтральным маскоўскім аэрадрома адбылася ўрачыстая перадача Чырвонай арміі 20-ці самалётаў, пабудаваных спажывецкай кааперацыяй, кіно-працаўнікамі і інш. арганізацыямі.

ШАНХАЙ, 22. Ян паведамляе агенцтва «Ніпон Дэмпо», у адказе японскага ўраду на ноту нанкінскага ўраду аб опыненні тэрміну дзеяньня кітайска-японскага дагавору, гаворыцца:

1. 26 артыкул дагавору прадагледжвае толькі «перагляд», а не «ануляваньне» дагавору, як аб гэтым не адзін раз было паведамлена нанкінскаму ўраду.

Тогіё, 22. Агенцтва Сімбун-Рэймо паведамляе:

«Японскі ўрад адправіў адказ на ноту кітайскага нацыянальнага ўраду, аб спыненьні тэрміну дзеяньня кітайска-японскага дагавору. У адказе гаворыцца, што Японія разьмядае заляў кітайскага ўраду, як незаконны акт, і заляўляе аб сваёй рашучасьці ўжыць неабходныя меры для ажыццяўленьня сваіх праў і інтарэсаў у Кітаі, калі нацыянальны ўрад парушыць умовы старога дагавору.

У інтэр'ею з прадстаўнікамі друку японскі прэм'ер Танака, між іншым, заявіў:

«Калі нацыянальны ўрад сапраўды паставіць пад пагрозу дагаворныя праўныя ў Японіі ў Кітаі, дык японскі ўрад будзе лічыць сябе прымушаным ўжыць меры, якія дыктуюцца абставінамі».

Прэм'ер выказаў надзею, што нацыянальны ўрад не прыядзе межы зьдараваму розуму пры ажыццяўленьні сваёй праграмы».

Правакацыйная палітыка Англіі ў Арабіі

ЛІНДАН, 17. Кансэрватыўная «Морнінг Пост» публікуе артыкул палкоўніка Джэкоба, які выдаўна вярнуўся з доўгай падарожжы па Іемэну («незалежная» дзяржава на паўднёвым захадзе Арабіі). Джэкоб крытыкуе палітыку ангельскае ўлады ў Іемэне, якая складаецца ў вастасаванні выпрабаванага прынцыпу «раздзялі і владствуй».

Англічане сьцьдэма распальваюць рэлігійную варажасьць паміж павасобнымі групамі насельніцтва Іемэну і правакуюць сутычкі

Дэфіцыт польскага балюсу

ВАРШАВА, 21. Балюно замежнага гандлю Польшчы за чэрвень закончан з дэфіцытам у 97 з пал. мільёнаў злотых, дэфіцыт-жа за першую палову бегучага году дасягае 562 мільёнаў злотых.

паводле сустрэцца з міністрам замежных спраў нанкінскага ўраду Ван Чжэньцзіам і пачаць перагаворы аб урэгуляваньні цэвіаньскага ішчідэнтву, «як гэта раней меркавалася».

Газета «Шун-Бао», каментуючы зьяву Яда, лічыць, што яна выклікала зьмяненне дыпламатычных адносін паміж Кітаем і Японіяй.

Агенцтва Рэйтэр паведамляе, што весті аб прапанове японскага ўраду Чжан Сюэ-ліяну не падпарадкаваць Манчжурью нанкінскаму ўраду падьвардзюцца.

Тогіё, 21. Японскае міністэрства замежных спраў перадала прадстаўніком друку для апублікаваньня наступнае паведамленьне:

«Японскія інтарэсы ў Манчжуріі і ўнутранай Манголіі, бласпрэчна, падарпаць, калі тры ўходзілі правільнікі прайдуць пад уладу нацыяналістаў. Таму японскі ўрад рэкамадваваў Чжан Сюэ-ліяну ўстрымавацца ад зьбліжэньня з нацыянальнымі ўрадам і ўмацаваць сваё становішча для падтрыманьня парадку ў Манчжуріі і Манголіі.

Зноў вайна ў Мароко

ПАРЫЖ, 20. Паводле афіцыйнага паведамленьня, у паўднёвым Мароко здарылася сутычка паміж французскімі войскамі і арабскімі плямёнамі. З абодвух бакоў найчэвочыцца забітыя і параненыя.

Сацыялістычная «Попюлер» піша: «З прычыны таго, што мы маем справу з афіцыйным паведамленьнем, дык паўстае пытаньне, ці ня ўтойваюць ад нас сур'ёзныя вясныя падзеі».

Прыезд ангельскага генэрапа ў Коўню

БОУНА, 20. Ангельскі бригадны генэрал Альфрэд Бэрт, які ў 1920 г. прыяжджаў у Літву на чале ангельскае вайсковае камісіі, зараз прыехаў у Коўню. Бэрт адвёдаў прэзыдэнта Літвы Сметону ў яго летняй рэзыдэнцыі над морам.

Падарожжа Бэрта отавіцца ў сувязь з імкненьнямі ангельскага ўраду охліць Літву да большай уступчываьці ў адносінах Польшчы.

Камуністычная дэманстрацыя ў Нью-Ёрку

3-я ліпеня амерыканская кампартыя наладзіла дэманстрацыю ў Нью-Ёрку, на Уолл-Стрыт (суліца, дзе знаходзяцца буйнейшыя амерыканскія банкі і канторы) і перад кантораў кампаніі Марган. У дэманстрацыі прынялі ўдзел некалькі сот чалавек. Была зроблена 16 аршытаў. На здымку: паліцыя сьцімае прамоўцу—рэдактара камуністычнага органу «Дэйлі Уоркер» — з стражні аўтамабіля.

III. Троці малюнак паказвае абуджэньне кята. У яго лапах апынуліся І Мартаў і «Дан»; мышка-Троціні ўцякае без хваста, а «пауна» Плеханаў ушчаміўшы овай хвост у зрадачніцкіх дзьверцах, зьвіо над бочкаю.

Карыкатура таг. Лепашынонага адлюстравала жыцьцё Пахаваньне «кята» не ўдалося меншавіцкім мышам. Бальшавізм перамог. Перамог Ленін.

Артыкул аб II зьездзе партыі на 3-й стар.

М. Г. Чарнышэўскі

(Да стогодзьдзя са дня нараджэньня)

Наша грамадзкаясьць даволі часта сьвяткуе юбілей розных мастакоў слова, рэвалюцыйных дзеячоў мінулага стагоддзя. Як сярод першых, так і сярод другіх адно з самых першых месц займае Мікалай Гаўрылавіч Чарнышэўскі, стогодова юбілей якога адбываецца сёньня.

Чарнышэўскі нарадзіўся ў 1828 г. Атрымаўшы катюшу асьвету, паступіў у сямінарыю, дзе бліскуча скончыў курс і перайшоў у Пяцёрбургскі ўніверсітэт. Тут яго выдатныя адольнасьці зьвярнулі на яго агульную ўвагу акружаючых, і ён атрымаўшы дыплём гісторыка-філэлягічнага факультэту, быў пакінут для падрыхтоўкі да катэдры. Але з гэтага нічога ня выйшла, бо яго дысэртацыя «Эстетические отношения искусства к действительности» ня была зацьверджана міністрам народнай асьветы Норавам. Чарнышэўскі заняўся журналістыкай, і ў 1853 г. мы бачым яго ўжо супрацоўнікам «Современника». Чарнышэўскі заняў першае месца ў журналістыцы і слава яго вырасла да вялікіх разьмераў. У маі 1862 г. «Современник» быў закрыты на 8 месяцаў па распараджэньні ўраду, а Чарнышэўскі ў ліпені быў арыштаваны і заключан у Петрапаўлаўскую крэпасць, дзе прасядзеў каля двух год, і тут у 1863 г. напісаў раман «Что делать?». У 1864 Чарнышэўскі па вызначэньні сенату быў прыгавораны да 14-ці год катаржных работ, але тэрмін яму скарацілі напалову. Ён быў засланы спачатку на Александрэўскі завод, адсюль на пасяленьне ў Велюйск. Вярнуўшыся з заслання ў 1863 г. ён з зусім слабым здароўем жыў у Астрахані і памёр у 1889 г. у Саратаве. Вось той жыцьцёвы шлях, які прайшоў выдатны крытык і публіцыст-рэвалюцыянер Чарнышэўскі.

У прыёмах яго публіцыстыкі, у яго кароткіх фразах, дзе гавораць то запал, то абурэньне, то адкі саркаам, тудей баявы жалгі да вызваленьня ад старога дэрформэнага, да поўнага перабудаваньня жыцьця. У эпоху росквіту ідэалізму і рамантызму на ніве прыгонніцтва Чарнышэўскі, прадстаўнік новае рэвалюцыйнае класы розначынцаў, сьмела абвясціў у сваіх артыкулах тэорыю марксызму. У адным зь ранніх артыкулаў ён паказаў на рашаючае значэньне эканамічнага фактару ў жыцьці на «матэрыяльныя ўмовы быту, якія аддыгрываюць амаль што першую ролю ў жыцьці і складаюць карэнную прычыну ўсіх зьяў і ў іншых вышэйшых сферах жыцьця». У прапільгасьці ідэалістычнай філэафіі, якую насаджала дваранска-памешчыцкая класа і класіка да мірнага марынаваньня зьявіленага ёю сялянства, правядыў розначынцаў высьветліць тэорыю класавога змаганьня за жыцьцё. Гэта філэафія неадкладна выплывала зь жорсткае змаганьне супроць сабе і на насіццяў а боку двараў, як лібэраляў і прагрэсыстаў, так і з боку мракабесаў і прыгоннікаў. Але розначынцаў цвёрда ішоў наперад, паступова і няўільна заваўваў сваё месца. Ён павінен быў змаганьне, бо ён прышоў ня як пажаданы госьць, а як чужы прышлец у варожы стан, які грэба разбурыць. І ён быў рэвалюцыянерам, барацьбітом.

У 1857 г. палкім абаронцам абшчынай назямельнай уласнасьці і яе выгод для сялян у спрэчках з лібэралам Вернадакім, бараніўшым перавагу прыватнага ўладаньня, і марыў, як утаністы, аб простым пераходзе Расіі ад абшчыны ў царства сацыялізму.

Чарнышэўскі быў сацыялістам-утаністам, які, — як гаворыць У. І. Ленін марыў аб пераходзе да сацыялізму праз старую, феадалістычную сялянскую абшчыну, які ня бачыў і ня моў бачыць у 60-х гадох мінулага стагоддзя.

сталецця, што толькі разьвіцьцё капіталізму і пралетарыату здольна стварыць матэрыяльныя ўмовы і грамадзкую сіму для ажыццяўленьня сацыялізму». Чарнышэўскі любіў народ, быў адным яго інтарэсам і хацеў, каб ён быў вызвалены ад рабскага становішча. Аднак, ня ў самым народзе бачыў Чарнышэўскі і выраставальніка, і наладжвальніка яго лёсу. Народ паўстане на барацьбу і будзе магутнай сілай, калі другая сіла — перадавая інтэлігенцыя, па яго думцы, разбудзіць яго на барацьбу. Гэта было утопія. Але Чарнышэўскі быў ня толькі сацыялістам-утаністам. «Ён быў таксама, — гаворыць Ленін — рэвалюцыйным дэмакратам, ён умеў уплываць на ўсе палітычныя падзеі яго эпохі ў рэвалюцыйным духу, праводзячы праз перашкоды і рагаткі цензуры ідэю сялянскае рэвалюцыі, ідэю змаганьня мас за зьвяржэньне ўсіх старых улад». Урад і грамадства (памешчыкі) скоры пазналі ў ім свайго небясьпечнага ворага і пачалі яго праследваць, аб чым мы ўспаміналі раней.

Чарнышэўскі быў вучоным палітыка-эканамістам, «майстэрскі асьвятліўшым банкруцтва буржуазнай эканомікі», так характарызаваў яго К. Маркс, які для чытаньня твораў нашага вялікага розначынца вывучаў спецыяльна расійскую мову. Чарнышэўскі быў ня толькі вучоным-сацыялёгам, але і літаратурным крытыкам і мастаком слова — бэлетрыстам. І ў крытыцы, і ў бэлетрыстыцы Чарнышэўскі праводзіў тры-ж погляды, што і ў публіцыстыцы. У дысэртацыі ён абвясціў ідэалістычную тэорыю аб праўдзёнай

Баявы паход менскага Асоавіяхіму і камсамолу

Тэорыя правэрана практыкай

Паход 4.000

Карты падкрэсьліваліся

З Барысаўскага тракту машынакрутым паваротам улева спынілася каля саўгасу Сьляння. Гэта — месца штабу галоўнага кіраўніцтва «сініх» і «чырвоных». Умацаваньні над белым двухпаварковым будынкам сьцяжок, які азначаў, што тут штаб галоўнага кіраўніцтва, мы забраліся на другі паверх у прызначаны для штабу пакой.

За невялікім столікам група вайскоўцаў. Яны схіліліся над картай. Галоўнакамандуючы паходу з даўно наголеным тварам чэрціць чырвоным і сінім алоўкам нейкія знакі, абводзіць узгоркі і чагосьці асабліва падкрэсьлівае вышыню 114. Яе відаць таму, што на ёй чакаецца канцэнтрацыя сіл праціўніка.

Пачальнік штаба, нічым не вызначаючыся сярод абступіўшых яго людзей, не сьляшаючыся сьмяняюцца на кожным сказе, гаворыць ня зусім цьвёрдым голасам:

— Лічачыся з мясцовасьцю, г.зн. з тым, што засеяна поле, батальён павінен абысьці з левага флянгу. Людзі востры. Усе глядзяць, што робіць група вайскоўцаў, якія сядзяць за маленькім столікам.

— А калі-ж мы пойдем у палкі, паглядзець, што робяць байцы і які іх настрой, — задае пытаньне галоўнакамандуючаму чалавек у цывільнай вопратцы.

— А праўда, ня шкандзіла-б на блудзіць па лесе, — дадае адзін з нашай карэспандэнцкай групы.

Наша жаданьне найсьці галоўком паходу тав. Валасноў здавальняе і мы накіраваліся ў напрамку вогнішчаў, дзе, паводле слоў штабных, размясьціўся полк «чырвоных».

Пазналі сваіх

Мы наблізіліся ўжо да самага палка. Нечакана вырасла фігура ўзброенага.

Сядзім кім'у. Стройныя рады камсамольцаў, апрачаты ў форму «Општурму» стракацця рабочыя ў спецыяльнай вопратцы, з паходнымі рандамі за плячыма. Тут маладыя, пажылыя і старыя. Падзяліліся на вытворчым прычыне — па ачыхах. Некалькі ачыхаў складалі роту.

Высокі, плячаты камандзір з роты падводзіць да 3-га разьдзелу рабочага — камандзіра запаса.

— 3-ці разьдзел, слухай! камандзір вашага разьдзелу назначаешца

Выход на заняткі

— Стой, што за група ідзе? — І пазнаўшы ў гэтай групе галоўком, нас праунічае.

Штаб палка размясьціўся на ўзвырайце лесу і вакол яго да разьдзелак размясьціліся байцы, маючы ў кожным разьдзеле вогнішча.

А 1-й гадзіне ўначы сярэдні камсклад растумачыў сваім разьдзелам баявую задачу.

— Таварышы, зараз пойдем назад у штаб галоўнага кіраўніцтва, каб крыху паспаць, бо бойка пачнецца толькі а 6-й гадзіне, — гаворыць наш галоўком.

Распараджэньне выконваецца дакладна і мы накіраваліся назад у саўгас Сьляння.

На памятаю, ці чалавек, ці шум танкаў, што прапаўзлі, — мы а 5-й гадз. былі разбуджаны.

На двара было ўжо зусім сьветла, зараз толькі 5-я гадзіна, а бой пачнецца а 6-й.

„Чаронакі паўзунь“

Барысаўскі тракт. Тут нябывалае ажыўленьне. Паабалат тракту сьцягваюцца сілы «чырвоных», а

„Чырвоныя“ наступалі

Паліткіраўнікі гавораць аб важнасьці «тыдня абароны», аб задачах паходу, аб неабходнасьці дысцыпліны.

Паступова, зусім няпрыкметна дзень зьмяняецца вечарам.

Удзельнікі паходу былі загадаў папярэджаны: ноччу ў походы — ні гуку. Ноччу баявая абстапоўка значна больш складаная, чым удзень. Праціўнік можа пачуць і нечакана зьявіцца.

Падарэзаньне было прынята

ўзгоўж тракту, узад і ўперад, сьдзяць самаватчыкі з валёспяднае роты Асоавіяхіму, якія праз кожныя 10-15 мінут прыносяць усё новае і новае весткі аб праціўніку.

А ад брамы саўгасу Сьляння накіраваліся да вялікага тракту танкі «чырвоных», ні на адну мінуту не адстаючы ад галоўных сіл.

Арыентуючыся загадам, мы перасунуліся на ўсераз лесу, што знаходзіцца недалёка ад вышыні 114 — месца, дзе павінен была быць сутычка «чырвоных» і «сініх».

Узброіўшыся палівымі бінюлямі, мы пачалі наглядзець за перабэжкам невялікіх груп.

У большасьці — настрой сур'ёзна. Прыемна наглядзець, як хутка прымае каманду адзельком кулямётнай роты — камсамолец.

Шлях адрэзан

За ўзгоркам лесу сутынуліся разьведчыкі «сініх» і «чырвоных». Раздаліся першыя стрэлы, якія паведамлілі нас аб тым, што разгортваецца бой.

Пусьціўшы ў ход танкі, «чырвоныя» пачалі ўзмоцнена наступаль, выбіваючы з выгодных пазыцый праціўніка, дабраўшыся да Лагойскага тракту.

Зусім няпрыкметна па Лагойскім тракце ў напрамку з Менску па добра ўтантанай дарозе абстралялі ў бок «чырвоных» пранесьліся браньныя сілы «сініх». Гэта было зусім нечакана для наступаючага боку.

Не спалохаўшыся, група «чырвоных» пачала відаць ручныя гранаты і бомбы, а падасьпеўшая авіяцыя пачала бабардаваць тракт. Брэнчасьці прымушаны былі адступіць. А ў гэты час невялікая група камсамольцаў, дастаўшы некалькі бярэньняў, заградыла дарогу брэнчасьцамі, якія хацелі наступаль другі раз. М. Ш.

рушыўся. Прайшоў 4 варсты. У паветры пачуўся шум прапелераў. Самалёты рабілі разьведку.

Перастрэлка. Нашы перадавыя часьці стыкнуліся з перадавымі часьцімі праціўніка.

Камандзіры ціха аддаюць загады. Валёспяднасьці — сувязістыя, што мінуту перадаюць весткі аб становішчы на фронце ў штаб палка і прывозьць адтуль загады.

Камбаты з бінюлямі аглядаюць

Рэзалюцыя пленуму ЦКК КП(б)Б аб масавай рабоце ЦКК РСІ

1. Адзначаючы, што ў сваёй рабоце органы ЦКК-РСІ Беларусі за мінулы перыяд сталі на шлях рашучага выкананьня дырэктыв XV партзьяду і II-га Пленуму ЦКК УсеКП(б) аб прыцягненьні нізоў, у работу РСІ аб прыцягненьні рабочых да правэркі дзярж. апарату пад сваім кіраваньнем, як арганізатара мас, — Пленум ЦКК канстатуе, што на асноўных паказальніках масавай работы РСІ дасягнуты за мінулае паўгодзьдзе наступныя вынікі:

а) Далейшае прыцягненьне да работы РСІ прафэсійнальных арганізацый, вытворчых і эканомкамісіі, секцыі Гарсаветаў.

б) Арганізацыя вакол работы Бюро Скаргаў прадстаўнікоў рабочых 103 прадпрыемстваў (288 рабочых засяданьняў) і прыцягненьне да работы па разборы скаргаў прадстаўнікоў ЛКСМБ (216), дэлегацкіх сходаў, рабкораўскіх, прафэсійнальных і інш. арганізацый, што ўвогуле атварыла даволі значны актыв (звыш 700) удзельнікаў работы РСІ на лініі Бюро Скаргаў.

в) Праводзены першыя вольныя прыцягненьня да правэркі работы дзярж. апарату і прамысловасьці абслэдваўшых груп і брыгад звыш 200 рабочых ад варштату, якія выдзяляліся арганізацыямі ці выбіраліся на рабочых сходах (грамадзкае харчаваньне, працоўная дысцыпліна ва ўстановах, правэрака рэагаваньня на крытыку ў друку і зяматкі ў насыценных газэтах і г. д.).

г) Больш частае і сістэматычнае выступленьне з дакладамі на шырокіх масавых сходах, у асаблівасьці на рабочых і партсходах (241 на ўсіх АКК і 292 працаўнікамі ЦКК-РСІ).

д) Шырокае садзейнічальнае разьвіцьцё крытыкі і самакрытыкі шляхам асьвятленьня ў друку недахопаў і балачак нашага будаўніцтва, як у адносінах да розных органаў, гэтак і яго працаўнікоў, у асаблівасьці ў лістках РСІ цэнтральных і мясцовых газэт (741 артыкул і зяматка супроць 569 за ўвесь 1927 г.).

е) Праводзены першага вольнага ўдзелу пралетарскіх мас і членаў прафсаюзаў у правэрцы выкананьня дырэктыв партыі аб 20 проц. скарачэньні; прыцягненьне друку да правэркі выкананьня дырэктыв РСІ і ўдзел рабскаўскага ў асьвятленьні пытаньняў, асноўных работ РСІ, што зьяўляецца канкрэтнай формай садзейнічальна і дапамогі Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі.

ж) Прыцягненьне да правэркі рэагаваньня на выступленьні і прапановы рабочых партарганізацый, рэдкалегій насыценных газэт, рабкораўскіх гурткоў, шырокае ўцягненьне ў правэрку і рэагаваньне на зяматкі ў друку вытворчых камісіяў сав. ачыхаў, саасобных прафарганізацый і рэв. камісіяў.

з) Аднак, існуючыя дасягненьні, у сэнсе задач, якія ставіць перад ЦКК-РСІ, зьяўляюцца толькі першымі крокамі па ўцягненьні мас у работу РСІ. Пленум ЦКК ставіць перад органамі РСІ наступныя задачы ў далейшым:

а) Паліпшаць якасьці прыцягненьня мас, арганізацый і «навучаньня» мас задачам кантролю і прадстаўнікоў арганізацый, прыцяг-

4. Зьвярнуць асаблівую ўвагу ў рабоце ЦКК-РСІ і ўсіх АКК на максымальнае папярэньне і разьвіцьцё руху добраахвотніцтва на дапамогу РСІ, з гэтымі посьпехам пачатага па пачыне НК РСІ СССР у Маскве, Добраахвотнікі ў працоўных якія прапануць свае веды і сілы добраахвотна і дармова, з гэтай мэтай зьяўляюцца адной з важнейшых форм уцягненьня мас у работу РСІ.

Стала ўвага да кіраваньня добраахвотнікамі, выдзяленьне для іх пэўных даручэньняў, у асаблівасьці па лініі Бюро Скаргаў, правэркі газетных зяматкаў і інш., сумесна з імі абгаварэньне посьпехаў і недалікаў выкананьня даручэньняў, — вось найважнейшая задача ЦКК-РСІ.

Даручыць Арг. Групе ЦКК сістэматычна правярць дасягненьні ў разьвіцьці добраахвотніцтва на дапамогу РСІ.

б. У справе разьвіцьця добраахвотніцтва неабходна ўсяляк заахочваць і выкарыстоўваць рух «лёгкай Кавалерыі», які побач з агульным прыцягненьнем камсамолу, зможа стаць адной з форм ажыццяўленьня задач Рабоча-Сялянскай Інспэкцыі сіламі перадавой рабочай моладзі, пры ўмове сталай увагі да яго ЦКК-РСІ і мэтагоднага накіраваньня ўрастаючай актывнасьці на справу барацьбы з бюракратызмам.

Зьяўляючыся выключна добраахвотніцкай формай прыцягненьня камсамолу, «лёгкай кавалерыі» павінен складацца выключна на падставе асабістага жаданьня камсамольца прыняць на сябе дадатковую грамадскую нагрукку, якая ажыццяўляецца «без мандату», у парадку грамадзкай ініцыятывы. Атрады будучага выгледзе груп на прац-прадпрыемствах і ва ўстановах, ніякіх арганізацыйных інстытутаў не выдзяляюцца.

У задачы канкрэтнай работы «лёгкай кавалерыі» неабходна паставіць работу над тым, каб навучыць і дапамагчы рабочаму і селяніну свайго прадпрыемства ці сяла карыстацца законам саветскай улады, зьбіраць скаргаў, паскарэньне іх хуткага ажыццяўленьня і правэркі; рэагаваньне на зяматкі ў насыценных газэтах і друку; вывядзеньне недалікаў работы розных органаў.

Уся гэтая работа павінен выконвацца як у парадку ініцыятывы самых груп атрадаў праз мясцовыя арганізацыі, гэтак і ў парадку даручэньняў органаў РСІ, камсамольскай газэты ці перадачы ў РСІ і газэту сваёй прапрацаваных пытаньняў, матэрыялаў ці прапаноў.

Пленум ЦКК ухваляе ініцыятыву «Чырвонай Зьменны» па складаньні ў газэце лістка «лёгкай кавалерыі» ў дапамогу РСІ і даручае АКК-РСІ ўсымерна выкарыстоўваць вынікі работы «лёгкай кавалерыі» ў справе барацьбы з бюракратызмам, выхоўваць членаў камсамолу ў напрамку разьвіцьця ажыццяўленьня неформальнага грамадзкага кантролю, склаўшы для гэтай мэты разам з камсамолам нарады на абгульненьні вольнага работы «лёгкай кавалерыі».

в. Разгортваньне масавай работы РСІ і насычваньне прыцягненьня

ПРАЦЭС СУКЕНІКА

Сукенік прыгаворан да 5 год зняволення „Звязда“ дапамагла выкрыць злачынствы і аднавіць рэвалюцыйную законнасць (Менскі акруговы суд, 22-23-га ліпеня)

Гоголеўскі Дзяржыморда ва ўсіх жыццёвых выпадках, калі патрабавалася яго ўмяшанне, пускаў у ход адзіны аргумент—вільны, тоўсты, жылсты кулак.

Чэхаўскі ўндэр Прышыбеў—бравы служак—на ўсё жыццё вапноміў асноўную ідэю: «ня пушчаць, асадзіць, разганяць».

Маленькі, штудленскі Сукенік влучыў у сваёй асобе двух несмяротных герояў расійскай літаратуры.

ДЗЯРЖЫМОРДА З 4-га АДДЗЯ-ЛЕНЬНА

Мардабой кулачная расправа вядзецца ў арыштваных, напрыстойная лаянка—звіль сабе трывае гняздо ў аддзяленьні.

П'яніцы выцвярожваліся крывавамі пабоямі; міліцэйскі кулак гуляў па тварох і сьпінах грамадзян, якія трапілі на тых ці іншых справах да «тав. начальніка міліцыі».

Усюды пасыпаў, усюды пабываў бравы Сукенік.

Сварка ва двара, бойка... Сукенік тут, як тут. Не разбіраючыся, у чым справа, ня цікавячыся прычынамі, начальства хапае першага трапіўшага за каўнер—і айдзе ў міліцыю.

Нагой—на грудзіву, кулаком—пад нос, «возчык—у 4-е аддзяленьне!». А там—вароўкі, выбіваньне да крыві і арыштантачка.

Доўга адлежваўся пасля прыёму ў міліцыі рабочы другое друкарні А. Радкевіч.

КУЛАЧНАЯ РАСПРАВА—АДЗІНЫ МЭТАД ПРАВАСУДЗЬДЗЯ

Два рабочыя мірна гуляюць па соннай Нямізе. Трошкі пад хмяльком. Гучна размаўляюць. Сукенік лёгкі на ўшпамін. «Не размаўляць, у міліцыю!»

— У чым справа, чаму арыштоўваецца?

— Там даведзешся! Вароўкі... Нагой у грудзіву... Вязлітаснае выбіваньне... Шчыльна ў 9-м рабры...

Навекі запамятаў чацьвертае аддзяленьне рабочы ішпалернай фабрыкі Сяродскі.

Возчык Белпайгандлю Янкоўскі, лежачы на сядзевні, спакойна і павольна едзе па пляцы Волі. Ён адвё начальства на дачу, можна і адначыць.

І тут усё ведаючы Сукенік. Ці ўкусіла яго влая мута, або в жонкай пасварыўся—невядома... толькі...

— Чога на аўтабус лезеш? П'яны? Сварочвай у аддзяленьне!

— Што вы, што вы, ніколі ў жыцці!

Нагап—пад нос... Рукой за горла... Кулак—у вока...

11-ці гадовай Марыля Доўнар прыкосіць харчы арыштванаму ў 4-м аддзяленьні свайму гаспадару Рагуповічу. Сукенік дапытвае дзіця, чым займаецца яе гаспадар.

Зьдэскі, грубая лаянка, пагрова наганам, арышт у «халоднай» на працягу 2-х гадаў.

Маладая жанчына Вольга Усьціновіч взылаецца ў міліцыю завіць квартаранта. Маленькае нешараўменьне... Трэба зайсьці да Сукеніка, можа ён уладзіць.

Праз хвіліну Усьціновіч, як мяч, вылітае в кабінет, атрымаўшы вдаровы удар у плячо.

Адзін за другім выступаюць на судзе сьведкі, якія маюць «геройскія» ўчынкі бравыя начміла. Домаўласнік Швайнштэйн і яго дачка атрымалі ўдары ў грудзіву. Былы прыказчык «Велларка» Шнітман скінут са сходак і г. д., і г. д.

У АТМАСФЭРЫ ЗАХЫМУ

Гэтыя абуральныя бяспынствы рабіліся на працягу трох гадоў.

Чаму яны ня былі выяўлены сваячасова? Чаму толькі выкрыцьцё ў газэце «Звязда» ў чэрвені г. г. у зьвязку са справай Каструковай пасадзілі Сукеніка на лаўку падсудных?

На працяг некалькіх гадоў рэдакцыя «Звязды» пасьпала для «расьсьледваньня і прыняцьця мер» у пракуратуру і ў Галоўміліцыйныя заявы падарпешных, але яны марынаваліся ў вільных папках кадыляры. Міліцыя ня выносіла «сьмецьца в хаты».

У афіцыйных колах работа 4-га аддзяленьня лічылася добрай.

Атмосфера захыму, боязьні званьня, лаянкі і зьдэкаў в боку Сукеніка перапакдалі сваячасоваму выкрыцьцё гнойка. Некаторыя в міліцыянераў, заахвочаныя начальствам, дапамагалі Сукеніку ў пабо-ях. Другія кілілі службу ў 4-м аддзяленьні і пераходзілі ў іншыя рабры, дзе лягчэй трапаць, дзе ня чуваць няжрстойнай лаянкі і пастаянных дзвях крыкаў.

Мясцом бяздзействаў; прафарта-нівацыя, адміністрацыя і ячэйка адлучаліся ў асобе «ўсямоцнага начальства». Ня было каму скардацца, ня было ад каго чакаць абароны.

Культурабату (паліт-гадзінны, даклады, гутаркі) праводзіў сам начальнік Сукенік (паміж іншым, выключаны в сувязу за няўнос членскіх узносаў). Таму няма чаму вьдзіўляцца, што некаторыя міліцыянеры лічылі мардабой адзіным і верным спосабам барацьбы са злачынствам, п'яствам і хуліганствам.

— Ці ведалі вы аб тым, што будзецца чырвоны куток,—паміж іншым запытваў у кварталнага наглядчыка Якубоўскага дзяржаўны абвінаваўца тав. Гарт.

— Я гэтым ня цікавіўся, гэта не ўваходзіць у мае абавязкі кварталнага,—даў характэрны адказ адданы служба Якубоўскі. Лепшага адкаву

Прыгавар на справе Сукеніка

23-га ліпеня а 4-й гадыне дня Менскі Акруговы Суд у складзе старшын тав. Грамыні і членаў т. т. Рабыніна і Лінкова вынес наоступны прыгавар на справе былога начальніка 4-га аддзяленьня менскай міліцыі Якуба Сукеніка, узыншаў у сувязі з выкрыцьцямі ў газ. «Звязда».

Суд прызнаў Сукеніка вінаватым у злачынным перавышэньні ўлады, у амытэматычных зьбеньнях і зьдэнах, ян з арыштваных, так і з грамадзян, якія звачваліся ў міліцыю па овах справах.

Лічачы ўчынкі Сукеніка сацыяльна небяспечнымі, падрываючымі давер'е насельніцтва да Рабоча-Сялянскай Міліцыі—правадыру рэвалюцыйнай законнасьці, суд прыгаварыў гр-на Сукеніка да 5 год зняволення з суровым адмежаваньнем і в разбуленьнем грамадзкіх праў на два гады. Паколькі дзеянні Сукеніка насілі смотэматычны характар, амністыя на яго не распаўсюджваецца.

Абвінавачваньне ў растраце суд прызнаў неданазаным. Прыгавар опатныя шматлікай публікай, перапоўніўшаю залю суду з вільным зьдальваньнем.

ня прыдумаеш для характарыстыкі гэтай атмасфэры, у якой панавалі паліцэйскія норавы.

ПАДАРУНАК «МАДАМ» СУКЕНІК.

Дзякуючы адсутнасці самакрытыкі і наліччу захыму, сярод міліцыя-нераў развьялося падхаліства. У дзень 10-й гадавіны міліцый-жонка Сукеніка гатавала на міліцый-скай кухні разам в кухаркав і жо-кав намесьніка начальніка вьцэру для вечарыцы. Сукенік напоўніў кварталнаму Субачу, што треба было в паднесць падарунак яго (Сукеніка) жонцы.

Паслухмяны кварталны хутка вьвёўся за справу, правёў падпіску. І міліцыянеры, якія атрымліваюць м'я-верную пэнсію, паднеслі на вечары-ны, пад гукі аркестру «мадам» Сукеніка (выраз сьведкі міліцыянера) ручны гадзіннік за 21 руб. за... ра-боту на кухні.

З ХВОРАЙ ГАЛАВЫ НА ЗДARO-ВУЮ

У Зьвяздзе ўжо друкавалася гі-сторыя пашпартыскі Каструковай, авольненай са службы ў аддзяленьні і адданай пад суд быццам за растрату 60 руб; правільней за тое, што яна не паверыла «сумленнасці» Сукеніка і патрабавала ад яго рась-шкі.

Растраціў гэтыя грошы сам Сукенік, а віну хацеў уваліць на паш-партыстку і зрабіў у яе ганебнейшы вобьск.

У 1923-24 г. Сукенік праводзіў энэргічную барацьбу в контрабандай. Абаронца тав. Краўзе дамагаецца ад сьведка прызнаньня гэтага важнага і каштоўнага факту.

У сапраўднасьці, Сукенік амагаўся в контрабандай, але... вдабыча мілі-цыянераў заісвалася на імя Сукеніка, які атрымліваў прэміі і репу-тацыю «злога генія» контрабанды-стх. Так рабілася гісторыя.

Паказаньні сьведка пацьвярд-жаюць асноўныя даныя абвінаваўча-га заключэньня.

Сукенік не знаходзіць іншага мэ-таду абароны, як агульнае шальма-ваньне сьведка: «Гэты падбухтор-шчык, гэты п'яніца, той злодзей і растратчык» і г. д., і г. д.

Але гэтыя спробы накласьці цен-на репутацыю сьведка церпяць наў-дачу.

Суд, савецкі суд вынясе свой справядлівы прыгавар.

Яўг. Бутомаў.

МЕНСК

Пабудаваны дом для камскладу РСЧА на Ленінскай вуліцы ў Менску

Палаяваньне на качак і цецяркою

Нарнамзём БССР дазволіў палаяваньне на качак і цецяркою ў 29-га ліпеня.

Прыём у вьцэзні рабо-чы тэхнікум пры Менскім палітэхнікуме

Тэхнікум мае два аддзяленьні: будаў-нічае і механічнае. Курс навучаньня шасьцігадовы. За першыя тры гады, якія складаюць першы каліэнтр, тэхні-кум рыхтуе кваліфікаваных дзесятнікаў-будаўнікоў і майстроў-механікаў. Скон-чыўшыя пасляхова першы каліэнтр будуць залічаны на другі, на якім бу-дуць набываць веды тэхніка-будаўніка ці тэхніка-механіка. Залічаныя ў тэх-нікум выключна рабочыя, якія працую-ць у Менску, маюць веды ў аб'ёме ня ніжэй 4-годкі, вытворчы трохгадовы стаж у якасьці будаўніка, сельсара, або тавара ці ў краініны выпадку каваля і кваліфікацыю па азначанай спецыяль-насці ня ніжэй 6-га разраду. Узрост паступаючых абмежаваным 35 гадамі.

Жадаючы паступіць у тэхнікум па-даюць у прыёмную камісію заяву з да-кумэнтамі: аякету, вавераную праф. ці партыйнымі органамі, пасьведчаньне аб узросьце, пасьведчаньне аб адукацыі (не абавязкова), мэдычнае пасьведчаньне і абавязкова камандыроўку ад культа-дзелу ЦПСБ.

Заявы будуць прымацца да 20 жніў-ня. Испыты пачнуцца 21 жніўня. Заня-ті—в 1 верасьня.

За дзень

— ПРАДУКТЫ ДЛЯ МЕНСКУ. МПРК атрымаў ва влошшыя дні тры вагоны пшана, 1.000 пуд. фасолі і 2 містэрны аляю. Усе продукты накіра-ваны ў краіны.

— ВІНКІ МІТЫНГУ-ПЕРАКЛІЧ-КІ. 3 25 чэрвеня да 19 ліпеня за час мітынгу-пераклічкі кааператара 1.353 чалавекі і сабралі паяных узносаў 15.670 р.

Здарэньні

Растратчыні грамадзкіх грошай. Бух-галтар Менакфа Юрчик сабраў ся-род служачых грошы на куплю абіта-рнай у суме 517 руб. і растраціў іх. Юрчик аддаецца пад суд.

Панарна ў царкве. У катэдральным саборы вьдзеньні ўдоманым царкоўным сабораўні. Сьведкі...

Па Савецкай Беларусі

Сын спэкулянта — сакратар райпрафбюро

СЛУЦАБ. (Уласны нар.). Прыняты на працу ў якасьці адказнага сак-ратара райпрафбюро сын гандляра Гінзбурга. Вацька Гінзбурга буйны спэкулянт і не адзін раз аргані-зоўваў дробных спэкулянтаў для супольнага выступленьня супроць дзяржаўнага і кааперацыйнага ганд-лю. Сын в бацьваам жыўе ў ад-ным доме і заўсёды падтрымлівае свайго бацьбу.

Цікава ведаць, чым кіравалася райпрафбюро, прымаючы сына спэ-кулянта на пасаду адказнага сак-ратара ў той час, як у Слуцку больш 500 чал. беспрацоўных.

Члены саюзу гэтым вельмі абур-раны.

Недапушчальныя адно-сіны да рабочых

ВІЦЕБСК. Адміністрацыя 2 дыстан-цыі Паўночна-Заходніх чыгунак оуро-ва распраўляецца з тымі рабочымі, якія выкрываюць яе злачынствы. Так за выкрыцьцё злачынстваў, зьнят з працы рабкор А. Рабочыя баяцца ад-міністрацыі і адмаўляюцца ад працы ў РКК.

Нормы аховы працы на 2 дыстан-цыі ня Юноуць. Зарплата выдаецца не овачааова і няпоўнасьцю. Каб атры-маць зарплату, треба патраціць не-калькі працоўных дзён. Бываюць частыя выпадкі аблічваньня рабочых.

Адносінны адміністрацыі да рабочых недапушчальныя. Пусяюцца ў ход нават... рукі. Дзесятнік Тначонна вельмі зьневажае рабочыя і б'е нават кулаком на твары.

Работніцам, якія ехалі ў цягніну, Тначонна чамуосьці даў загад вьзайце на хаду, у выніку—ненаторыя з работ-ніц палалі пад адно.

РСІ павінна зацікавіцца становішчам на гэтай дыстанцыі чыгуны.

Зьнішчаецца каштоўны парк

ВІЦЕБСК. Зьнішчаецца каштоўны парк у мястэчку Вешанковічы, Віцеб-скае акругі, які знаходзіцца пад наг-ладом Інбелкульту. Зараз у парку пасе-дча жыцьця. Зьнішчаюцца прыгожыя га-зоны і топчунда маладыя парасткі рэд-кіх расьлін.

Праў парк праляжалі цэлы рад дар-оў, кожны вьздыць і ходзіць, куды хо-ча.

Насельніцтва абдомлівае сучча і, на-ват, рабвыкамком высечана каля 100 швёў ровных каштоўных парод дрэў для калява.

Рассяднік амаль зьнішчаны. Ад вяр-жары засталася толькі цагляная сьця-на.

Настаўнікі самігодкі вучастак парку вазралі пад агарод для свайі меты.

Інбелкульту треба паклапаціцца аб унарадкаваньні парку.

Прысуд па справе сьлед-чага Кладкевіча

МАЗЫР. (Уласны нар.). У № 112 «Звязды» была зьмешчана нарэпан-дэцыя аб калінавацым оведчым, які ўтойваў злачынцаў. Вывілася, што Кладкевіч затрымаў оправа, ня пушчаў іх у рух, а частку опраў на-ват і не рэгістраваў. Справы бяз руху праляжалі ў яго па годзе, а то і больш. Часта Кладкевіч у п'яным вы-глядзе зьяўляўся ў грамадзкія месцы, дыскрэтуючы ўладу.

Мазыроні акруговы суд прыгаварыў Кладкевіча да пазбаўленьня волі тэр-мінам на 1 год 8 месяцаў з оуровай ізаляцыяй, в пазбаўленьнем праў зай-маць адназначны пасады ў працягу трох год.

Віцебшчына пазбаўіцца ад банды Прышчэпава

ВІЦЕБСК. На працягу 1926-27 г. у Віцебскім, Гарадоцкім і Мехніскім раё-нах алэравала шайка бандытаў і грабеж-нікаў. Кіраўніком шайкі вьзьяўляўся вадомы злодзей П. Прышчэпаў. Шайка крапа ковай, кароў і інш., гадоўным чы-нам, у бяднейшага насельніцтва.

Нарсуд 7 вучастка Віцебскай акругі прыгаварыў кіраўніка шайкі Прышчэ-пава да пазбаўленьня волі на 8 год в паражэньнем у правах на 6 год і вы-сылкай в БССР на тры гады, Старчэн-ку на 6 год, в Якаўлева на 5 год в-збаўленьня волі в паражэньнем абодух у правах і высылкай в Беларусь. Рэшта грабежнікаў прыгаворана да ровных тэрмінаў пазбаўленьня волі. 5 чал. вазпраўдана.

На Асістроі

Лельчыцкі шлях (Мазырскага раё-на), Лельчыцкага раёну (Мазырскага раё-на). Рэвізійная камісія не вьзварае на гэта нікай увагі, бо ў апошнюю ўва-ходзіць сваяк старшыні таварыства. Пайшчыкі не вьзаводзілі кааперацый-ны таварамі і ідуць куляць да прыват-ніка. (Наш селькор Гарун).

— ДВА ГАДЫ ЯК РАМАНТУЕЦА Лельчыцкі шлях (Мазырскага раё-на), Лельчыцкага раёну (Мазырскага раё-на). Рэвізійная камісія не вьзварае на гэта нікай увагі, бо ў апошнюю ўва-ходзіць сваяк старшыні таварыства. Пайшчыкі не вьзаводзілі кааперацый-ны таварамі і ідуць куляць да прыват-ніка. (Наш селькор Гарун).

— 8 КАЛГАСАЎ СЛУЦКАГА РАЁ-НУ аб'яднаны ў адну групу, так вьзачы «Будэ». Для абслугоўваньня групы вь-дзёхен спецыяльны атрадам (Уласны нар.).

— АДКРывАЕЦА 10 ПРАКАТ-НЫХ пунктў для ачасткі насельня да асеньнай пасеўвампані ў Слуцкім раё-не. Будзе ачышчана 50.000 пуд. пасеў-ня. Намечана арганізаваць 2 новыя калгасы і 2 машыны таварыства ў вьзляўнапарадкаваных вьсках. (Уласны нар.).

— 32 ЧАЛ. ЛІКВІДАВАЛІ СВАЮ НЯПІСЬМЕННАСЬЦЬ в агульнага лі-ку 148 няпісьменных (Смалевіцкі раён, Меншчына). Праца таварыства «Прэт Няпісьменнасць» зусім культае. Треба каму-небудзь зьяўраць належную ўвагу. (Наш селькор Нертман).

— 14 НОВЫХ АРЦЕЛЯЎ і адно машынае т-ва адкрыты сьбета ў Барысаўскім раёне. Усяго ў раёне ёсьць 21 арцель і адно таварыства. (Уласны нар.).

1-031-000 руб. на пра-мысловае будаўніцтва

ГОМЕЛЬ. У новым бюджэтным годзе на мясцовае прамысловае будаў-ніцтва мяркуецца выдаткаваць адз-мільён трыццаць адну тысячу рублёў, 471 тысяча рублёў пойдзе на новае будаўніцтва.

На сканчэньне пабудовы алябавао-ду намечана выдаткаваць 55.000 р., на цацельню—179.000 р., 120.000 руб. будзе выдаткавана на электрыфіка-цыю.

Пабудова новай школы.

БАБРУЙСК. Распачата пабудова но-вай школы ў раёне заводу «Чырвоны Харчавік». На пабудову адпущана 21 тысяча рублёў. Скопчым пабудову шко-лы мяркуецца ў бягучым сэзоны.

Распрадалі хлеб прыватнікам

ХАЛОПЕНІЧЫ. (Наш селькор). Ха-лопеніцкі кааператары вьзатгоўлены для бядніцтва хлеб распрадалі на 20-40 пудоў прыватнікам і вьможнікам. Няўжо-ж вьзаватны вьзаставуцца не-пакаранымі? САМУС.

Весткі з месц

— ГНІЛЫЯ ПРАДУКТЫ дастаўля-юццаў Астраханскае спажывецкае тавар-ыства, Лельчыцкага раёну (Мазырскага раё-на). Рэвізійная камісія не вьзварае на гэта нікай увагі, бо ў апошнюю ўва-ходзіць сваяк старшыні таварыства. Пайшчыкі не вьзаводзілі кааперацый-ны таварамі і ідуць куляць да прыват-ніка. (Наш селькор Гарун).

— ДВА ГАДЫ ЯК РАМАНТУЕЦА Лельчыцкі шлях (Мазырскага раё-на), Лельчыцкага раёну (Мазырскага раё-на). Рэвізійная камісія не вьзварае на гэта нікай увагі, бо ў апошнюю ўва-ходзіць сваяк старшыні таварыства. Пайшчыкі не вьзаводзілі кааперацый-ны таварамі і ідуць куляць да прыват-ніка. (Наш селькор Гарун).

— 8 КАЛГАСАЎ СЛУЦКАГА РАЁ-НУ аб'яднаны ў адну групу, так вьзачы «Будэ». Для абслугоўваньня групы вь-дзёхен спецыяльны атрадам (Уласны нар.).

— АДКРывАЕЦА 10 ПРАКАТ-НЫХ пунктў для ачасткі насельня да асеньнай пасеўвампані ў Слуцкім раё-не. Будзе ачышчана 50.000 пуд. пасеў-ня. Намечана арганізаваць 2 новыя калгасы і 2 машыны таварыства ў вьзляўнапарадкаваных вьсках. (Уласны нар.).

— 32 ЧАЛ. ЛІКВІДАВАЛІ СВАЮ НЯПІСЬМЕННАСЬЦЬ в агульнага лі-ку 148 няпісьменных (Смалевіцкі раён, Меншчына). Праца таварыства «Прэт Няпісьменнасць» зусім культае. Треба каму-небудзь зьяўраць належную ўвагу. (Наш селькор Нертман).

— 14 НОВЫХ АРЦЕЛЯЎ і адно машынае т-ва адкрыты сьбета ў Барысаўскім раёне. Усяго ў раёне ёсьць 21 арцель і адно таварыства. (Уласны нар.).

Памылка ці нядбайнасць, а выправіць трэба ў парадку самакрытыкі

Ня можна вьмоўнаць пра «памыл-ку», што дапушчана «Большой Со-ветской Энциклопедией» у 10 годзе пры тлумачэньні «Вильно».

прыклад, усім невядома, чаму ў Вільні выдаюцца, як кажа ендыве-педня, аж тры беларускія тыднё-вікі, бо беларусы там цягваюць да-важлівую ролю.

Друкарня была заснавана Франціш-кам Скарынам, беларускім тагочас-ным вучоным, вільні-цкім.

РЭАРГАНІЗАЦЫЯ БІРЖЫ ПРАЦЫ

Менская біржа працы рэарганізавала сваю работу. Зараз біржа працы працуе з 8 гадзін раніцы да 8 гадзін вечару, замест рэальнай працы з 9 гадзін да 3 гадзін дня. Секцыя разумовай працы і будаўнічай працоўнай: першая—з 9 гадзін раніцы, а другая—з 8 гадзін раніцы да 3 гадзін дня; вытворчай і юскенцкай працоўнай з 2-х гадзін дня да 8 гадзін вечару.

Распісанні работ секцыі ў сувязі з рэарганізацыяй таксама змянені: На секцыі разумовай працы, будаўнічай і чорнапрацоўных пазыма на работу праводзіцца з 9 да 11 гадзін раніцы, аднаўленьне на вучот—з 11 да 12 гадзін раніцы і рэгістрацыя—з 12 да 2 гадзін дня.

На вытворчай секцыі і юскенцкай пазыма на работу праводзіцца з 2-х да 4 гадзін дня, аднаўленьне на вучот з 4 да 5 гадзін дня і рэгістрацыя з 5 да 7 гадзін.

Змянені таксама парадак пасылкі на работу. Пасылка на работу на разумовай, вытворчай, юскенцкай і часткова будаўнічай праводзіцца шляхам выкліку паштовай абвесткай беспрацоўнага ў секцыю. Секцыя будаўнічай і чорнапрацоўных вышываюць чарговы спіс пасыланых на работу.

Палогчана магчымасць хутчэйшага атрымання дапамогі беспрацоўным. Да гэтага часу беспрацоўныя павінны былі стаць у трох чаргах (здаць кніжкі, пазыма і атрымання дапамогі). Цяпер

усе работы канцэнтраваны ў аднаго работніка, што звышчае лішнія чаргі. Штомесячнымі звесткамі аб беспрацоўі, што практыкаваліся да гэтага часу, у сучасны момант скасаваны. Біржай працы выдаюцца спецыяльныя талбачкі на 4 месяцы, і беспрацоўны кожны месяц кідае талбачку ў спецыяльную скрынку, даючы таму і тут адсутнічае чарга.

Біржа працы ў сучасны момант праводзіць падрыхтоўчую работу на выдзелены матэрыялага становішча беспрацоўных, каб унікнуць памылкаў пры пасылцы на работу. Заказана 20.000 спецыяльных анкет, якія будуць запалююцца выдзеленымі для абследавання матэрыялага становішча беспрацоўных членамі гарсавету.

Панарама ў царкве. У катэдрах і саборах владзеюці ўзломаны царкоўныя скарбонкі. Сума паграбленых грошаў на вызначана.

Радые-перадача

Аўторак—24 ліпеня

7.00—7.25—Гутарка ад Аўтарак (Дарожнае будаўніцтва), 7.25—8.05—Беларуская радыёгазета, 8.05—8.30—Аб выбары сабе спецыяльнасці металістага і дрэвапрацоўшчына т. Вержбаловіч, 8.30—8.45—Музычны перапынак, 8.45—9.10—Перадача на эсп. мове, 9.15—11.30—Мастацкая перадача.

«Памылка» энцыклапедыі ў тлумачэнні «Вільню» складаецца з блазурноўнасці некаторых гістарычных і фактычных вестак. На перадачы аб «Вільню» пісаў нейкі Л. Домскі, дзе чытаем: «Вільню—горад у Польшы, центр вилленского воеводства, в составе Б. Российской империи был центром Вилленской губернии и местопребыванием генерал-губернатора Северо-Западного края... Пасля, крху далей знаходзім: «...по данным польской статистики 1919 г. поляки составляют свыше 57 проц. всего населения, евреи 36 проц. (следует иметь ввиду, что о литовцах польская статистика вовсе умалчивает)». Гэта паводле польскае статыстыкі.

Каб выправіць яе памылкі энцыклапедыі ў другім месцы гаворыць, што ў Вільні яшчэ жывуць і расійцы («польское население за последнее десятилетие быстро растет за счет русского и еврейского...») Такім чынам ясна, чаму ў Вільні выдаюцца «4 польских газеты, 3 еврейских и одна русская; 4 польских еженедельных органа, два еврейских; 1 литовский» і г. д. Але зусім невядома, чаму выдаецца аж «3 беларуских еженедельника». Таксама невядома, чаму на выбарах галасавалі беларусы, чаму яны правялі беларусаў у магістрат гораду, чаму якраз у Вільні быў центр «Белорусской Рабоче-Крестьянской Громады» і ёсць «Коммунистическая партия Западной Белоруссии».

НЕ ЗАБУДЗЬЦЕСЯ СВАЯ ЧАСОВА

падпісацца на газету „ЗВЯЗДА“

— НА —

ЖНІВЕНЬ

ПРАДАЮЦА

старыя газеты, папяровы зрыў і макулатура.

Зварачацца ў Галоўную Кантору газ. „Звязда“ Савецкая, 63.

Згубленыя і ўкрадзеныя наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

Партбилет № 1105453 Аваніча М. С., выд. Кастрычнікавым райкомам КП(б)В. 2848
 Маапрад. кніжка № 4214 Казлова Ф. Ф., выд. МЦРК. 2849
 Членск кніжка Мардасова Н., выд. саюзом саўгандальджачых 2850
 Маапрад. кніжка Зільберглейта М. Г., выд. МЦРК. 2851
 Цыркоаармейск. кніжка Сьцефанавіча Г. Г., выд. Менваенкаматам. 2852
 Леваая кніжка Сьцефанавіча Г. Г., выд. Менстрахкасай. 2853
 Сабов. пасведчаньне Аксельрод С. Г., выд. Бел. Дзярж. Выдавецтвам. 2854
 Маапрад. кніжка № 33805 Нелізавава Г. А., выд. МЦРК. 2855
 Маапрад. кніжка № 26074 Студэнта І., выд. МЦРК. 2856
 Маапрад. кніжка № 9592 Грамыка С. А., выд. МЦРК. 2857
 Маапрад. кніжка Шніцера Е. Б., выд. МЦРК. 2858
 Сабовое пасведчаньне Паўлаўда А. Л., выд. Менскім Акраз. 2859
 Вуч.-вайсковы білет Паўлаўда А. Л., выд. Менскім ваяскаматам. 2860
 Кніжка вучоту тэхнічных сіл Паўлаўда А. Л., выд. земліўстр. свецкай саюзу сельгасгасрабочых. 2861
 Пашпарт № 345 Імеля І. І., выд. Заслаўскім РВК. 2862
 Членская кніжка № 1518 Імеля І. І., выд. саюзам сельгасгасрабочых. 2863

Да ўвагі падпісчыкаў „Звязды“

ад'яжджаючы ў водпуску,

у дом адпачынку ці на курорт, не забудзьцеся паведаміць у кантору газеты «ЗВЯЗДА» (тэлеф. 7-81)

ВАШ НОВЫ АДРАС.

Вам будзе высялацца газета «ЗВЯЗДА» па месцы знаходжання ў водпуску БЕЗ УСЯКАЙ ДАПЛАТЫ.

ЗУБНАЯ ПАСТА

КАМОДОНТ

ЛАБОРАТОРИЯ КООПЕРАТИВА

„ГАЛЕН-МОСЬВА“

МОСКВА, 40, ГЕРЦЕНА, № 5, ОТД. 10

Да ведама падпісчыкаў „Звязды“

ОГОНЕК

3 сьняжнімі нумарамі газеты „Звязда“ мясцовым і іншагароднім падпісчыкам разаслана ЧАСОПІСЬ № 30 (278)

Падпісчыкаў газеты „Звязда“ з дадаткам часопісі „ОГОНЕК“ няня не атрымалі часопісі, просьба безадкладна аб гэтым паведаміць: мясцовых падпісчыкаў—у галоўную кантору газеты „Звязда“ (Менск, Савецкая, 63), а іншагародніх—непасрэдна ў паштовае аддзяленьні.

аддальшым усё жыццё на Кастрычніцкай асьветы. Так што ня толькі цяпер у Вільні выдаюцца беларускія тыднёвікі, а ўжо 400 год таму назад была там беларуская друкарня. А калі яшчэ ўспомнім ці працягваем у энцыклапедыі, што «в 1918 и 1919 г. г. в Вильню рабочее движение шло уже под руководством сперва с.д.-тин, а затем компартии Литвы и Белоруссии... В 1923 г. образуется коммунистическая партия Западной Белоруссии... Образуется Белорусская рабоче-крестьянская Громада...», дык нам будзе ясна, што польская статыстыка «умалчвае» таксама і аб тым, што ў Вільні жывуць беларусы. Гэта «умалчванне» зусім сьведомае з боку польскіх «статыстыкаў» аўтарам артыкула ў энцыклапедыі павінна было б быць усебакова высветлена, расшыфравана і паказана сапраўднасць.

Даручаючы Л. Домскаму напісаць артыкул аб Вільні, рэдакцыя «Большой Советской Энциклопедии» павінна была даручыць яму як належыць назнаміцца з паданым пытаньнем. Прынамсі, сама рэдакцыя павінна была ведаць, што і беларускія газеты, і назвы партыі, і інш. існуюць у Вільні таму, што там жывуць і змагаюцца беларусы, што Вільня—гэта, так сказаць, першая сталіца беларускага адраджэньня, адраджэньня культуры беларускае нацыянальнасці. Што Вільня—гэта калыска гэтага адраджэньня, што там была пачата гэта нацыянальная праца, якая ўжо ў іншым, паказаным Кастрычнікам, кірунку праводзіцца цяпер у Менску, сталіцы БССР. Беларускае пытаньне павінна было быць знаёма аўтару нататкі аб Вільні, без чаго ён ні ў якім разе ня меў права брацца за тлумачэнне «Вільню». Пры аб'ектыўным, навуковым асьвятленьні гэтага пытаньня было б вядома чытачу энцыклапедыі, чаму гэта якраз у Вільні быў центр і Беларускай Рабоча-Сялянскай Грамады і ёсць камуністычная партыя Заходняй Беларусі і г. д., і г. д.

Падобныя памылкі наводзяць на думку аб неабходнасці выданьня дадатковага тому «Большой Советской Энциклопедии». Гэты том павінен будзе паправіць вельмі прыкрыя памылкі тых артыкулаў, якія зусім няправільна высвятляюць некаторыя гістарычныя факты, зьяняпраўджваючы самую сутнасьць справы.

Непасрэдным удзельнікі Беларускае культурнае працы ў Вільні ў часы 1905-1914 г. г. могуць даць дакладныя весткі аб тэй ролі, якую адыграла Вільня ў справе беларускага адраджэньня і аб тэй вазе, якую беларусы маюць у Вільні.

Трэба спадзявацца, што Інстытут Беларускае Культуры дасць рэдакцыі «Большой Советской Энциклопедии» шэраг навуковых даных, пры дапамозе якіх «Энциклопедия» паправіць гэтую памылку.

Кузьма Чорны.
Ф. Гарадзенскі.

Паведамленьні

— Жанадзел Кастрычнікавага райкому КП(б)В паведамляе, што ў сераду 25 ліпеня, а 7 гадзіне ўвечары ў памяшканьні клубу глуханых адбудзецца дэлегацкі сход сумесна з работнікамі і жонкамі рабочых прадпрыемстваў, з парадкам дня аб вышках павучальнага году.

Просьба не пазьніцца.

— ДОМ ПРАЦАСЬВЕТЫ. Сьняня 24 ліпеня, а 7-ай гадзіне ўвечары, адбудзецца зачынены сход ачэйкі КП(б)В Працасьветы.

— САД ПРАЦАСЬВЕТЫ. Сьняня—

Паведамленьні

кіно-сэанс. Пачатак а 10 гадз. Білеты па 10-15 к.

— АПА РК паведамляе, што Мел-акружкомам КП(б)В у сераду, 25 ліпеня а 7 гадз. увечары склікаецца ў залі пасяджэньняў Менажружкому КП(б)В, сход партыйнаў—шэф. актыўу—фракцый акр. шэфгаварыства, райшэфару-леньняў і выкап. бюро.

Яўк абавязкова.

Адказны рэдактар

Ян. А СЬМОЎ

Менск, Галоўлітбэл № 300

Тэатр і кіно

МЕНДЗЯРЖТЭАТР		ГАСТРОЛІ МУЗКАМЭДЫ	
Аўторак, 24 ліпеня, 1-Я ГАСТРОЛЬ	Серада, 25 ліпеня, 2-Я ГАСТРОЛЬ	Чацьвер, 26 ліпеня, 3-Я ГАСТРОЛЬ	
К. М. Новікавай	К. М. Новікавай	К. М. Новікавай	
„СИЛЬВА“	„Мариэтта“	„Свадьба Марьян“	

Пачатак роуна а 8 гадзіне увеч.—Білеты ад 2 р. 25 к. да 40 к. У рабочай касе для членаў прафсаюзу са зніжкай

ЛЕТНІ САД

Кіно „КУЛЬТУРА“ (Савецкая, 71)

Ад аўторка, 24 ліпеня

„М Я Р Э Ж Ы“

(„КРУЖЕВА“)
У 7-МІ ЧАСТКАХ

Кіно „Чырвоная Зорка“

Савецкі мастацкі фільм на рамана Л. ЦВЕЙГА

АМОК

(ЗАКОН І АБАВЯЗАК)
ТРАГЭДЫЯ ў 6 ЧАСЬЦЯХ.
Пачатак сэансаў у 7 з пал. гадзін.

Кіно „ПРАЛЕТАРЫ“

Выдатны савецкі фільм

ХТО ТЫ ТАКІ?

драма у 6 часьцяках.
Пачатак у 7 з пал. гада

Кіно „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“

ТОЛЬКА 3 ДНІ
24, 25 і 26 ЛІПЕНЯ

ЗАМЕЖНЫ ФІЛЬМ

МАРСЕНІ

КІНО РАМАН
У 9 ЧАСТКАХ

ІСТРАБЕ